

Täysistunto

Torstai 21.11.2024 klo 16.00—19.53

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi koulumatkatukilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 177/2024 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 7/2024 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on sivistysvaliokunnan mietintö SiVM 7/2024 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Meille mietinnön esittelee edustaja Haatainen, valiokunnan puheenjohtaja. Olkaa hyvä.

Keskustelu

19.20 **Tuula Haatainen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys koskee koulumatkatukioikeutta, joka rajataan koskemaan maksuttomaan koulutukseen oikeutettuja opiskelijoita. Tämä hallituksen esitys liittyy julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen liittyviin menosopeutustarpeisiin. Tämä liittyy valtion vuoden 25 talousarvioesitykseen. Nettosäästö tällä toimella on yhteensä kahdeksan miljoonaa euroa, ja laki tulisi voimaan 1.8.2025.

Valiokunta asiantuntijalausuntoon viitaten pitää esitystä kohtuullisena verrattuna esimerkiksi vaihtoehtoon, jonka mukaan tukioikeutta olisi rajattu sen kalenterivuoden loppuun, kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Eli muutos ei koske maksuttomassa koulutuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavia opiskelijoita, eli heidän oikeutensa koulumatkatukeen ulottuu jatkossakin 20 ikävuoteen saakka. Näin ollen tällä esityksellä varmistetaan se, että tätä tukea saavat ne eniten tarvitsevat.

Valiokunta tiedostaa, että tämä esitetty muutos vaikuttaa heikentävästi arviolta 12 000 opiskelijan taloudelliseen asemaan, ja heistä valtaosa on ammatillisessa koulutuksessa olevia aikuisopiskelijoita. Heidän tilannettaan on sitten helpotettu toisella päätöksellä, jossa opintolainan valtiontakauksen määrää korotetaan 1.8.2024 alkaen.

Valiokunta myös kiinnittää huomiota siihen, että aikuisopiskelijoihin on kohdistunut useita heidän opiskelunaikaiseen toimeentuloonsa kohdistuvia muutoksia, ja näin ollen valiokunta pitääkin tarpeellisena arvioida niiden yhteisvaikutusta. Tässä seurannassa on tärkeää tarkastella myös mahdollisia vaikutuksia koulutuksen saavutettavuuteen.

Lisäksi valiokunta tuo esille sen, että tämä nopeuttaa nyt koulumatkatuen toimeenpanoa Kelassa.

Tähän mietintöön liittyy yksi vastalause. — Kiitoksia.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2024 vp

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 177/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.